

ALTERNATIV TILL BOTTENFÄRG

Ingen skrovrengöringsmetod klarar allt – eller?

En renare miljö men också ett enkelt sätt att hålla skroven rena. Det är ett mål som de flesta båtmänniskor enas kring. Men vilken är egentligen den bästa metoden? Funktionärer från Kryssarklubben har testat olika tekniker och listar här både för- och nackdelar.

UNDER DE SENASTE åren har flera nya skrovrengöringstekniker tagits fram. De har fått blandade genomslag men det är såklart positivt att utvecklingen går framåt. Samtidigt är det fortfarande svårt att säga hur effektiva många av de nya metoderna faktiskt är.

– Vi tycker det är jättebra att man utvecklar miljövänliga tekniker. Men ett problem är att de olika teknikerna som lanseras inte är tillräckligt utprovade. Därför är vi mycket försiktiga med att framhålla de nya teknikerna. Vi vill inte riskera att bidra till att medlemmarna i värsta fall förlorar både tid och pengar på att prova sådant som visar sig verkningslöst, säger Åsa Kullberg, ordförande i Svenska Kryssarklubbens Miljönämnd.

Arbetsgruppen som har testat de olika metoderna består av funktionärer från Miljönämnden, Båttekniska nämnden och Västskustkretsens tekniska kommitté. De efterlyser framför allt en mer organiserad testverksamhet av nya skrovrengöringsmetoder.

– När en bottenfärgsleverantör ska introducera en ny färg på marknaden provas den på både skrov och paneler runt om i Sverige eftersom förutsättningarna är så olika. Det borde också anammas av tillverkare av andra tekniker för en ren båtbottnen, säger Lennart Falck, mångårig medlem i Miljönämnden och Västskustkretsens tekniska kommitté.

SOM EXEMPEL KAN nämnas tekniken som använder en ultraljudssändare för att rengöra botten.

– En av våra medlemmar som provat

ultraljudsteknik på sin båt under en längre tid har under bad doppat huvudet under vattnet i närheten av en sändare, och beskrev att ljudet var inte bara obehagligt utan direkt smärtsamt, säger Lennart Falck.

– Ultraljud fortplantar sig långt under vattnet. Hur påverkas djur och fiskar? Vi har inte hittat någon forskning kring det.

Det visade sig också att ultraljudstekniken inte fungerade särskilt bra. Beväxningen på medlemmens båt fortsatte som vanligt. Åsa Kullberg

framhåller dock att det är möjligt att tekniken fungerar bättre för någon annan, kanske i andra vatten.

– Den här båten finns på Västkusten. Finns det andra goda, eller dåliga, exempel vill vi i Miljönämnden gärna ta del av dem.

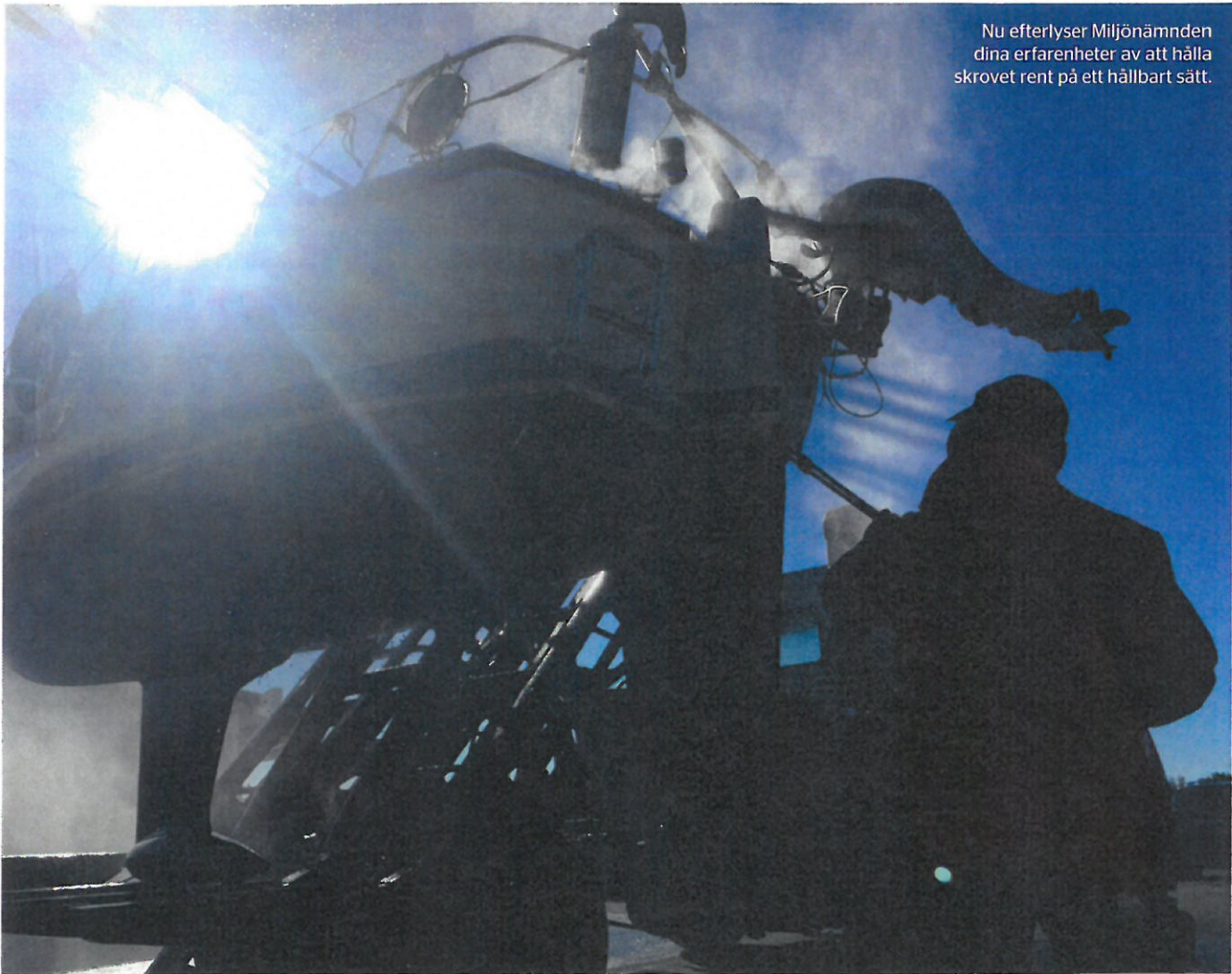
Och även om de önskade testerna bland de nya teknikerna inte existerar än så har utvecklingen gått framåt. Under året har forskningsprojekt genomförts som har gått ut på att måla mindre. Ett tjugotal båtar har enbart målats runt vattenlinjen, i stäven och runt roder. Färgen har dessutom varit 30 procent utspädd.

– Resultatet ser lovande ut. Vi bedömer att vi generellt skulle kunna minska färgmängden med 50 procent på Västkusten vilket är mycket positivt, säger Lennart Falck.

Nynäshamns motorbåtklubb ska sluta använda bottenfärg nästa år. Till dess testar de alternativ som exempelvis skrovdugar.

FOTO: MAGNUS DAHLSTRÖM

Nu efterlyser Miljönämnden dina erfarenheter av att hålla skrovet rent på ett hållbart sätt.

Miljönämnden vill gärna ha fortsatta synpunkter och åsikter från medlemmar för att kunna fortsätta utvärderingsarbetet. Här är vad man har kommit fram till hittills:

BORSTTVÄTT MED MASKIN

PLUS

- » Kan fungera, framförallt på Ostkusten
- » Liten arbetsinsats

MINUS

- » Om båten tidigare är målad med TBT kan giftet frigöras och spridas i havet
- » Svårt att få bort havstulpanerna
- » Svårt rengöra roder och propeller.
- » Risk att gelcoat repas av borstarna och ger grogrund till bevaxning
- » Begränsad tillgänglighet till borsttvättar

MANUELL BORSTNING

PLUS

- » Fungerar på mindre båtar. Billigt.

MINUS

- » Om båten tidigare är målad med TBT kan giftet frigöras och spridas i havet
- » Svårt att ta bort havstulpanerna

ULTRALJUD

PLUS

- » Inga fördelar.

MINUS

- » Dyr metod. Kräver strömförsörjning
- » Fungerar inte på roder

och propeller.

- » Få tester på båtar utan bottenfärg.
- » Hur påverkar ultraljudet djur och växter?
- » Fungerade dåligt vid SXX's tester.

TORRSÄTTNING

PLUS

- » Ingen bevaxning.
- » Dyr metod för större båtar som inte är trailerbara.

MINUS

- » Kräver lyft- och transportanordningar.
- » Kräver parkeringsytor på land

SKROVDUK

PLUS

- » Fungerar för mindre båtar

MINUS

- » Fungerar inte på hela skrovet, akterspegel och drev.
- » Duken blir bevaxt och tung vid upptagning.
- » Svårt avlägsna havstulpaner från skrovsduken.
- » Ska enligt riktlinjerna spolas av på spolplatta
- » Risk för repring av gelcoat, inte utrett om bevaxning sker på ovansidan.
- » Metoden inte utvärderad.

UPPSÖKA SÖTVATTEN

PLUS

- » Inga havstulpaner

MINUS

- » Geografiska avstånd till sötvatten
 - » På Västkusten växer havstulpaner ständigt, men med 4-5 toppar som är svåra att förutsäga
- Miljönämnden och Tekniska kommittén**

Vilka erfarenheter har du av alternativ till BOTTEN-FÄRG eller med att måla mindre? Kontakta Miljönämnden via sxk.se!